

СОЦІАЛЬНА ТА ЕКОНОМІЧНА РОЛЬ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА У РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ РЕГІОНІВ

Зубков К.О., здобувач вищої освіти гр. ГЗ-22

Рибачок А.А., здобувач вищої освіти гр. ГЗ-21

Одеський державний екологічний університет

Органічне сільське господарство вже давно викликає інтересу у всьому світі, створюючи значні соціальні, економічні та екологічні переваги. Також, сприяє пом'якшенню наслідків зміни клімату, за допомогою таких процесів, як підвищене зв'язування вуглецю в ґрунті. Органічне сільське господарство вважається екологічно нешкідливим внаслідок упору на мінімізацію обробітку ґрунту та обмежене використання пестицидів, гербіцидів та синтетичних добрив. Зростаючий інтерес з боку споживачів і ринків по всьому світу також відкрив нові торгові перспективи перед країнами, що розвиваються [1].

Організаційне сільське господарство має значний соціальний вплив на сільські громади за рахунок зростання можливостей працевлаштування серед сільського населення. В органічному сільському господарстві часто використовується ручна праця, яка компенсує відмову від синтетичних добрив та пестицидів, і тому з'являється більше вакансій для сільських жителів. Потреби додаткової робочої сили варіюються залежно від оброблюваної культури та конкретного господарства – лише в Європі помітні розбіжності у розрахунках залежно від держави, і навіть різні дослідження наводять різні цифри. Загалом для управління органічним господарством потрібно на 10–20% більше робочої сили, ніж звичайного [1]. Крім того, виробники органічної сільськогосподарської продукції диверсифікують вирощувані культури та розподіляють терміни посіву по всьому річному циклу, прагнучі зберегти біорізноманіття та оздоровити ґрунт. Це, також, створює можливості для цілорічного працевлаштування, знижує плинність кадрів та може сприяти вирішенню проблеми робочих місць для мігрантів. Крім усього іншого, найкращі можливості для працевлаштування в органічних господарствах

сприяють зміцненню сільських громад, зупиняючи результат міграції населення у міста в пошуках роботи.

Виробництво органічних продуктів веде до зміцнення місцевих громад та сприяє розвитку сільських районів. Так, для збереження конкурентоспроможності сільгоспвиробники повинні адаптуватися до місцевих умов, керуючи робочою силою, землею та ресурсами таким чином, щоб максимально підвищити продуктивність, і при цьому не забувати про дбайливе ставлення до навколишнього середовища. Таке завдання вимагає постійного експериментування з новими методиками та накопичення місцевих знань для вироблення ефективних прийомів. Крім того, виробники підтримують певні стандарти шляхом тісної взаємодії із сусідами, що допомагає їм спільно зберігати чистоту повітря, води та ґрунту. Співробітництво з цих питань консолідує зв'язки всередині громади, що призводить до встановлення партнерства та кращої організації серед виробників органічної продукції. В результаті організовані групи чи кооперативи можуть об'єднувати свої ресурси, розширювати свій доступ на ринки, вести торгові переговори з більшою вигодою для себе. Зміцнення кооперації призводить до більш активної участі у місцевому самоврядуванні та до появи у сільських громадах нових підприємств.

Багато органічних господарств також використовують принципи чесного підприємництва щодо праці та соціального захисту. Реалізуючи права трудящих у сфері органічного сільського господарства, виробники органічної продукції погоджуються із запровадженням мінімальних соціальних та трудових стандартів. З цією метою сільгоспвиробники вживають заходів для того, щоб працівники отримували прийнятну заробітну плату, працювали в безпечних для життя та здоров'я умовах, мали доступ до соціальних послуг. Рух за органічне виробництво визнає важливість соціального захисту, проте усвідомлює, що в деяких країнах певні норми можна розглядати як спірні.

Органічні методи застосовуватися сьогодні й для нетрадиційної сільськогосподарської продукції. Сюди входить недеревна лісова продукція -

горіхи, гриби, плоди, трави, м'ясо дичини, а також сировина рослинного та тваринного походження, що йде на лікарські чи косметичні цілі. Застосування органічних підходів у лісовій місцевості та лісових масивах також сприяє екологічному використанню природних ресурсів. Крім того, органічні методи застосовують виробники риби в рибницьких господарствах та постачальники меду на своїх пасіках. Обидва ці ринки поки що знаходяться на стадії становлення, але в подальшому можуть стати додатковим важелем у стимулюванні сільського населення.

Протягом останнього десятиліття органічне сільське господарство зазнає небувалого економічного росту. В основному, збільшення попиту пов'язане з зростаючою тривогою споживачів з приводу безпеки харчових продуктів, вироблених загальноприйнятими способами, та зневагою етичними принципами у промисловому сільськогосподарському виробництві. У свою чергу, сільгоспвиробники усвідомили, що споживачі готові платити вищу ціну за продукти, вирощені органічним способом. Це особливо актуально для виробників з країн, що розвиваються, тому що може дати їм можливість вийти на високоприбуткові та нові ринки збуту.

Сьогодні уряди багатьох країн надають додаткові субсидії для розвитку цього сектору, оскільки розуміли, що органічне сільське господарство здатне допомогти їхнім країнам досягти екологічної та продовольчої безпеки, а також вирішити завдання, пов'язані з розвитком сільських регіонів.

Список використаних джерел

1. Шкуратов О.І., Чудновська В.А., Вдовиченко А.В. Органічне сільське господарство: еколого-економічні імперативи розвитку : монографія. Київ : ТОВ «ДІА», 2015. 248 с.

Науковий керівник: Костюкевич Т.К., канд. геогр. наук, асистент кафедри Агрометеорології та агроєкології, Одеський державний екологічний університет.